

Sygn. akt OS 12/2016

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (...) r.

w składzie:

Przewodniczący: r.pr. Artur Warych

Sędziowie r.pr. Beata Franus-Wyrwich - sprawozdawca

r.pr. Jarosław Edeński

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (...) r. sprawy ze skargi na postępowanie radcy prawnego (...) na skutek odwołania wniesionego w dniu (...) r. od postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...) r. sygn. akt RD (...) o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Przewodniczący:

Członkowie:

Artur Warych

Beata Franus-Wyrwich

Jarosław Edeński

Uzasadnienie

W dniu (...) r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęło odwołanie (...) z siedzibą w (...) od postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie z dnia (...) r. Sygn. akt RD (...) o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie radcy prawnego (...). (...) z siedzibą w (...) zaskarżyła wyżej oznaczone postanowienie w całości wnosząc o uchylenie postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...) r. odmawiającego dochodzenia w sprawie radcy prawnego (...) wnosząc jednocześnie o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko radcy prawnemu (...) za naruszenie w dniu 26 maja 2015r. zasad etyki radcy prawnego poprzez działania sprzeczne z art.1, art.6 ust.1, art.7, art. 10 oraz art. 11 ust. 2 i 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (załącznik do uchwały nr 8/VIII/2010).

Rozpoznając sprawę Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie ustalił co następuje:

(...) z siedzibą w (...) pismem z dnia (...)r. złożyła skargę do Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie przekazaną przez Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego.

Skarżąca wniosła o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec radcy prawnego (...).

Skarżąca zarzuciła radcy prawnemu (...) zachowanie sprzeczne z zasadami etyki zawodowej radcy prawnego poprzez: złożenie w dniu (...)r. w imieniu (...) sześciu pozwów o zapłatę przeciwko (...) w (...). Skarżąca wskazała, iż w złożonych pozwach przeciwko (...) w (...) radca prawny wskazała adres niezgodny z wpisem do rejestru uczelni niepublicznych oraz związku uczelni niepublicznych. Cztery pozwы złożone zostały do Sądu Rejonowego w (...), dwa zaś do Sądu Okręgowego w (...).

W skardze wskazano, iż na dzień złożenia pozwu tj. w dniu (...)r. Pozwana uczelnia zgodnie z rejestrem uczelni niepublicznych oraz związku uczelni niepublicznych miała zarejestrowaną siedzibę pod adresem: (...) ul. (...).

Zaś w pozwach złożonych do Sądu Rejonowego w (...) radczynie prawna wskazała adres nieaktualny tj. (...) ul.(...), natomiast w pozwach do Sądu Okręgowego w (...) podała również adres nieaktualny, ale inny niż w pozwach do Sądu Rejonowego tj.: (...) (...).

Mając na uwadze powyższe Skarżąca wskazała, iż zostały naruszone przepisy kodeksu postępowania cywilnego art. 187 § 1 k.p.c. oraz art. 126 § 2 ust. 1,2,3 k.p.c. poprzez nie prawidłowe oznaczenie siedziby pozwanego (podanie nieaktualnego adresu), nie wskazanie numeru PESEL powoda, nie wskazanie numeru pozwanej w rejestrze uczelni niepublicznych oraz związku uczelni niepublicznych.

Ponieważ zdaniem Skarżącej, radczynie prawna (...) nie zweryfikowała adresu Pozwanej poprzez sprawdzenie w dostępnym rejestrze uczelni niepublicznych i związku uczelni niepublicznych prowadzonym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zachowanie to, w ocenie Skarżącej wskazuje, iż sporządzenie pozwów nastąpiło w sposób *niestaranny wręcz nieuczciwy* tj. z naruszeniem art.1 w związku z art. 6 ust.1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Ponadto wskazano, iż w pozwach do jednego Sądu podawany jest inny nieaktualny adres zaś w pozwach do drugiego sądu podany jest jeszcze inny nieaktualny adres, to zaś zdaniem Skarżącej wskazuje, iż (...) dopuściła się pomocnictwa w popełnieniu przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w związku z art. 294 § 1 k.k.

Skarżąca złożyła do Prokuratury Okręgowej w (...) zawiadomienie o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa prze radcę prawną (...).

Radca prawny (...) odpowiadając na skargę przedstawiła swoje stanowisko. W piśmie z dnia (...)r. radca prawny (...) wskazała m.in., iż adresy pozwanej – (...) wynikały z umów pożyczek, które zostały jej przedstawione przez klienta (...). W dwóch umowach wskazany był adres: (...), (...), zaś w czterech: (...). Takie adresy wpisane zostały w pozwach. Radca prawny (...) podniosła, iż (...), nie była jej Mocodawcą w przedmiotowych postępowaniach,

dlatego nie można stwierdzić, iż działała w stosunku do Skarżącej w sposób nierzetelny czy nieuczciwy.

Po przeprowadzeniu czynności sprawdzających, na podstawie art. 17 § 1 pkt.2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ k.p.k. ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych, Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie postanowieniem z dnia (...)r. odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie. Rzecznik wskazał, iż radca prawny (...) nie dopuściła się we wskazanym stanie faktycznym żadnego przewinienia dyscyplinarnego, polegającego, jak wskazała Skarżąca, na nienależytej staranności zawodowej. Adresy pozwanej Szkoły uwidocznione były na umowach pożyczek, z których powód wywodził dochodzone roszczenia, zarówno w części korporacyjnej tych umów, jak na pieczęciach Szkoły, pełnomocnik procesowy, działając w dobrej wierze i w zaufaniu do dokumentów przedstawionych przez Mocodawcę mógł w pozwach wskazać te właśnie adresy siedziby Szkoły. Rzecznik zauważył, iż podanie nawet nieaktualnych adresów pozwanej, nie mogło skutkować negatywnymi skutkami procesowymi dla pozwanej, a ewentualnie mogło przedłużyć tylko postępowanie w sprawie w związku z niemożnością doręczenia nakazu zapłaty ze względu na błędny adres pozwanej. W żadnym razie (...) nie została pozbawiona obrony swoich praw w procesie, do czego, jak wynika z zebranych w sprawie dokumentów, nie doszło.

Zarzut pomocy w popełnieniu przestępstwa wyłudzenia okazał się chybiony, jak wynika z pisma Prokuratury Okręgowej w (...) z dnia (...)r. nie odnotowano postępowań toczących się przeciwko radcy prawemu (...).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył co następuje.

Odwolanie nie zasługuje na uwzględnienie. Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, iż w przedmiotowej radca prawny (...) dopuściła się przewinienia dyscyplinarnego. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przyjął i podzielił w całości ustalenia Rzecznika Dyscyplinarnego poczynione w toku czynności sprawdzających, co skutkowało odmową wszczęcia dochodzenia w niniejszej sprawie. Zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego radca prawny (...) nie dopuściła się żadnego przewinienia dyscyplinarnego, w szczególności nienależytej staranności zawodowej w niniejszej sprawie.

Na wstępie należy zauważyć, iż należyta staranność należy rozpatrywać względem mocodawcy i do odpowiedzialności odszkodowawczej może dojść jeżeli na skutek zawinionego działania pełnomocnika dojdzie do wydania niekorzystnego orzeczenia na rzecz mocodawcy. Przy czym, aby doszło do odpowiedzialności kontraktowej, obok niewykonania lub wykonania nienależytego oraz wyrządzonej szkody, przesłanką odpowiedzialności jest również istnienie normalnego związku przyczynowego między naruszeniem przez pełnomocnika więzi zobowiązaniowej, a szkodą.

Odpowiedzialność odnosi się jedynie do normalnych następstw działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Konieczną przesłanką odpowiedzialności jest zatem adekwatny związek przyczynowy.

Zgodnie z tym co wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 grudnia 2004 roku (VCK 297/04) „*adwokat lub radca prawny odpowiadają za szkody wyrządzone mocodawcy wskutek własnych zaniedbań i błędów prowadzących do przegrania sprawy, której wynik byłby korzystny dla tej strony, gdyby pełnomocnik zachował należytą staranność.*”

Jednak odpowiedzialność za niezachowanie należytej staranności można rozpatrywać wyłącznie w stosunku do Mocodawcy. W przedmiotowej sprawie Mocodawcą nie była (...). Dodatkowo nie można uznać, iż na skutek działania pełnomocnika Skarżąca poniosła szkodę.

Zgodnie z przyjętym stanowiskiem „*bardzo rozważnie winno się uznawać nienależytą staranność zawodową adwokata (radcy prawnego), wynikającą z wypowiedzianych lub sporządzanych przez niego opinii, formułowanych w nich koncepcji i dokonywanych wyborów, które następnie okazują się wadliwe lub nie zyskują oczekiwanej aprobaty na korzyść innych rozwiązań. Tylko wtedy, gdy opinia lub wybrany sposób postępowania w sprawie są ewidentnie sprzeczne bądź z obowiązującymi, mającymi zastosowanie przepisami prawa, bądź z powszechnie aprobowanymi poglądami doktryny, bądź z ustalonym orzecznictwem, znanym przed podjęciem decyzji przez pełnomocnika, jego staranność może być uznana za niemieszczącą się we wzorcu należytej staranności adwokata (radcy prawnego)* Wzorzec należytej staranności zawodowej adwokata–radcy prawnego (art. 355 § 2 k.c.) obejmuje jego profesjonalizm w sprawach, których prowadzenia się podejmuje. *Staranność zawodowa adwokata może być uznana za niemieszczącą się w tym wzorcu tylko wtedy, gdy sporządzona przez niego opinia lub sposób postępowania w sprawie są oczywiście sprzeczne z przepisami mającymi zastosowanie albo powszechnie aprobowanymi poglądami doktryny lub ustalonym orzecznictwem, znanym przed podjęciem czynności.*” (komentarz do Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, red. dr Tomasz Scheffler 2016, wyd. 2).

W niniejszej sprawie adresy Skarżącej uwidocznione były na umowach pożyczek, z których powód wywodził dochodzone roszczenia. Adres widoczny był zarówno w części korporacyjnej umów, jak na pieczęciach Szkoły. Pełnomocnik działając w dobrej wierze i w zaufaniu do dokumentów przedstawionych przez Mocodawcę mógł w pozwach wskazać te właśnie adresy siedziby Szkoły zgodnie z przedstawionymi dokumentami.

Należy zauważyć, iż podanie nieaktualnych adresów pozwanej, nie mogło skutkować negatywnymi skutkami procesowymi dla pozwanej- Skarżącej. Ewentualne przedłużenie postępowania nie wpływa negatywnie na sytuację pozwanej, a tym bardziej nie doprowadziło do pozbawienia obrony praw w procesie.

Ponadto Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w ślad za ustalonym orzecznictwem dyscyplinarnym zwrócił uwagę, że ocena należytego wykonania przez radcę prawnego zobowiązania wynikającego ze stosunku prawnego (umowy zlecenia na rzecz klienta/mocodawcy –(...)) nie pozwala na stwierdzenie wystąpienia w sprawie przesłanek odpowiedzialności kontraktowej radcy prawnego za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy zlecenia, co również nadaje czynom opisanym w niniejszej sprawie przez Skarżącą

adekwatny wymiar. Jak bowiem przyjął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 czerwca 2007 r. (Izba Karna SDI 8/2007) „wprawdzie sąd dyscyplinarny nie jest właściwy do rozstrzygania o odpowiedzialności cywilno-prawnej adwokata wobec klienta, lecz z uwagi na zasadę samodzielności jurysdykcyjnej tego sądu, w zakresie jego kompetencji pozostaje ustalenie, że zachowanie obwinionego stanowiło niewywiązanie się, bądź też nienależyte wywiązanie się z zobowiązania wynikającego z umowy zlecenia (art. 734 kc), powstałego między nim a klientem i że zachowanie to wyczerpuje znamiona przewinienia dyscyplinarnego.”.

Mając na uwadze poczynione wyżej rozważania, z uwagi na brak przesłanek do ustalenia nienależytego wykonania zlecenia wobec mocodawcy- (...), Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wskazuje, że w niniejszej sprawie zachowaniu radcy prawnego w dniu (...)r. nie można przypisać znamion przewinienia dyscyplinarnego, które radcy prawnemu (...) zarzuca Skarżący.

Sąd popiera również stanowisko Rzecznika Dyscyplinarnego w zakresie zarzutu dotyczącego popełnienia przestępstwa wyłudzenia uznając, iż okazał się on nietrafny. Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie - II Wydział Karny z dnia 25 listopada 2015 r. II AKa 336/15 *„Oszustwo jest przestępstwem kierunkowym, w którym celem działania sprawcy jest uzyskanie szeroko pojętej korzyści majątkowej polegającej zarówno na uzyskaniu zysku (zwiększeniu aktywów), jak i na zmniejszeniu pasywów. Dążenie sprawcy może obejmować zarówno korzyść dla siebie, jak i dla kogoś innego. Wprowadzenie w błąd jako znamię czynności wykonawczej przestępstwa oszustwa cechuje się doprowadzeniem do rozbieżności między obiektywną rzeczywistością a wyobrażeniem o niej lub jej odbiorem w świadomości pokrzywdzonego.”*

Zgodnie z informacjami uzyskanymi przez Rzecznika Dyscyplinarnego wobec radcy prawnego (...) nie toczą się postępowania w prokuraturach okręgu (...).

Mając na uwadze powyższe Okręgowy Sąd Dyscyplinarny postanowił jak na wstępie, utrzymując w mocy zaskarżone postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie.

POUCZENIE:

Postanowienie niniejsze jest ostateczne w toku instancji i nie przysługuje od niego środek odwoławczy – art. 426 § 1 k.p.k. w związku z art. 74¹ pkt. 1 ustawy o z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 233 z późn.zm).

Przewodniczący:

Artur Warych

Członkowie :

Beata Franus-Wyrwich

Jarosław Edeński